

Hans Enoksen, Naleraq

/Maani

Besvarelse af § 37-spørgsmål 2024-145 om priser på sodavand efter lukning af Nuuk lmeq

Brevdato: 28-06-2024
Sagsnr. 2024 - 12993

Hermed fremsendes svar på de anførte § 37-spørgsmål, som besvares samlet.

P. O. Box 1037
3900 Nuuk

Tel. (+299) 34 50 00

Fax (+299) 34 63 50

E-mail: oed@nanoq.gl

www.naalakkersuisut.gl

- 1. Hvad er forklaringen på at sodavand, straks efter Nuuk lmeq lukkede, er blevet dyrere?**
- 2. Naalakkersuisut har i efteråret 2023 meddelt, at man ikke vil forhøje priserne. Hvorfor fremlægger Naalakkersuisut urigtige oplysninger til Inatsisartut?**

Samlet svar:

Naalakkersuisut har ikke fremlagt urigtige oplysninger til Inatsisartut om priser på sodavand.

Naalakkersuisut har ikke forhøjet priserne på sodavand. Herudover er indførselsafgifterne på emballage (emballageafgiften) blevet nedsat fra 1. januar 2024 og indførselsafgiften på sodavand m.m. blevet nedsat i juni 2024.

Der henvises til den kommentar, som Naalakkersuisut fremlagde i pressemeddelelsen af 19. februar 2024 med kommentar om priserne på sodavand og øl som følge af reformen af returpantssystemet¹. Se vedlagte.

Inussiarnersumik inuulluaqqusillunga
Med venlig hilsen

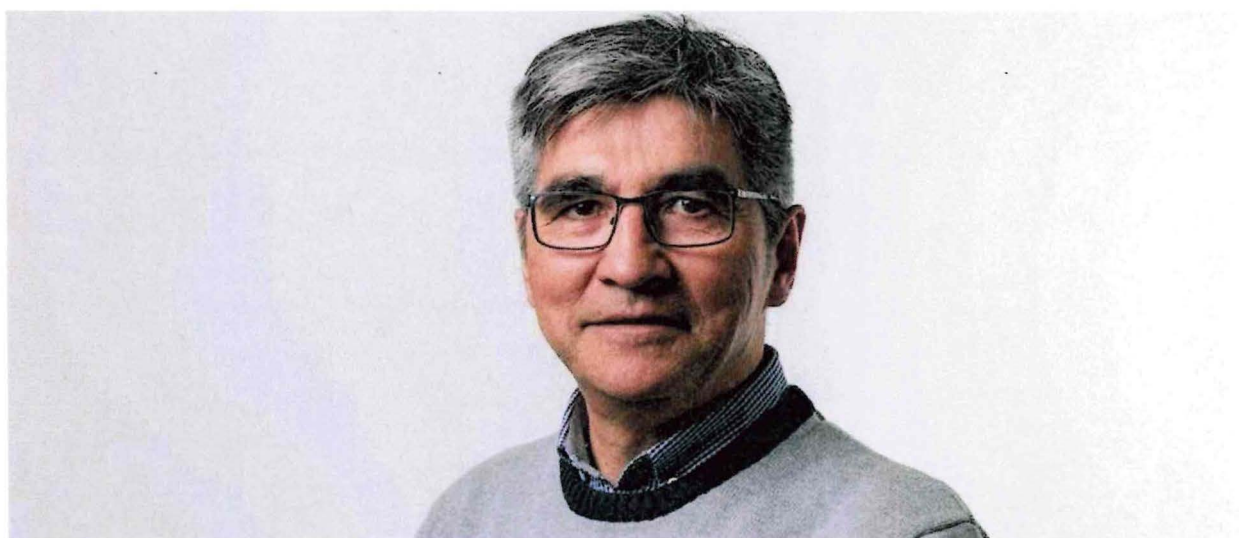
Erik Jensen

¹ På dansk [Kommentar om priserne på sodavand og øl som følge af reformeringen af returpantssystemet \(naalakkersuisut.gl\)](#)

På grønlandsk [Puukunik utertsisarnrup iluarsiiiffinegarnerata kingunerisaanik sodavandit immiaqqallu akii pillugit oqaaseqaat \(naalakkersuisut.gl\)](#)

Kommentar om priserne på sodavand og øl som følge af reformeringen af returpantsystemet

Sendes af: Departement for Landbrug, Selvforsyning, Energi og Miljø

Nærværende kommentar fra Naalakkersuisut udspringer af den samfunds- og mediedebat, der i øjeblikket pågår som følge af de stigende priser på sodavand og øl. Det er Naalakkersuisuts vurdering, at de nugældende priser på sodavand og øl ikke alene kan forklares på baggrund af afgiftsniveauet. Kommentaren indeholder udtalelser fra Naalakkersuisoq for Landbrug, Selvforsyning, Energi og Miljø Kalistat Lund.

Naalakkersuisut har ikke lovet billigere priser på øl og sodavand

Naalakkersuisut anerkender, at der med beslutningsforslag nr. 86 på EM2022 var et ønske om en ændring af emballagebekendtgørelsen – og deraf et ønske om billigere sodavand og øl. Naalakkersuisut fik tidligt i processen for ændringen af emballagebekendtgørelsen en klar indikation af, at erhvervslivet formodede, at priserne ikke ville stige. Denne indikation fik Naalakkersuisut blandt andet på baggrund af Brugsenis udtalelse om, at virksomheden forventede lavere priser. Naalakkersuisut har ligeledes lagt vægt på Nuuk Imeq A/S' beslutning om at lukke virksomheden. En beslutning, virksomheden traf ud fra deres egen vurdering af, at de ikke kunne være konkurrencedygtige efter årsskiftet, fordi de forventede lavere priser på sodavand og øl. Ydermere er der tilvejebragt en analyse fra Copenhagen Economics, hvis overordnede konklusion var, at det grønlandske samfund, med det tidligere returpantssystem, gik glip af en række konkurrencemæssige gevinster. Desuden konkluderede

analysen, at en liberalisering ville sandsynliggøre, at forbrugerne ville få en række fordele, herunder billigere sodavand og øl.

Til trods for indikationerne om billigere priser, heriblandt en forventning om billigere priser fra detailhandlen selv, har Naalakkersuisut aldrig lovet de grønlandske forbrugere lavere priser på øl og sodavand. Det er derfor langt fra sandheden, når Nuuk Imeq A/S i Atuagagdliutit (AG) udtaler, at der er begået politiske løftebrud, og at der er tale om en skandale. At konklusionen i den ligning tilmed bliver til en forsideoverskrift om, at liberaliseringen har slået fejl, er således både urimelig og misvisende.

”I Naalakkersuisut kan vi ikke, vi skal ikke, og vi ønsker bestemt heller ikke at styre priserne på dagligvarer. Naalakkersuisut kendte på daværende tidspunkt ikke til priserne, når der åbnedes op for import af øl og sodavand – og dermed kunne vi naturligvis heller ikke med sikkerhed sige noget om prisniveauet. Vi vidste dog, at Nuuk Imeq A/S valgte at lukke på grund af øget konkurrence, og aktører i detailhandlen udtalte i november 2022, at der forventedes billigere priser. Det var blandt andet derfor, jeg udtalte til KNR i efteråret 2023, at ”nej, jeg forventer ikke, at det bliver dyrere, men det er heller ikke formålet, at det skal blive billigere”, udtaler Naalakkersuisoq for Landbrug, Selvforsyning, Energi og Miljø Kalistat Lund.

De nugældende priser kan ikke forklares på baggrund af afgifterne

Naalakkersuisut har udarbejdet en opgørelse (se nederst), der viser, hvilke afgifter der er pålagt en Faxe Kondi-sodavand indeholdende 1,5 liter. Tallene i tabellen viser, at:

- en Faxe Kondi-sodavand sælges i butikkerne til 50 kroner + pant
- afgifter og administrationsgebyr på en sådan 1,5 liters Faxe Kondi-sodavand udgør 14,75 kroner
- butikkerne har ca. 35 kroner til indkøb, fragt, håndteringsomkostninger og fortjeneste

Afgiftsniveauet – og særligt emballageafgiften – har været det gentagende modargument fra detailhandlen, når der spørges ind til de høje priser i deres butikker. Naalakkersuisuts konklusion er dog imidlertid, at de nugældende priser for sodavand ikke kan forklares på baggrund af afgifterne. Konklusionen drages på baggrund af opgørelsen over de aktuelle priser kontra afgiftsniveauet.

”Det skal endnu en gang understreges, at Naalakkersuisut ikke har noget ønske om at styre eller sætte priserne på dagligvarer. Det er alene detailhandlen, der laver

vurderingen af, hvad deres produkter skal koste. Det er et vilkår, der skal respekteres, da erhvervslivet agerer ud fra de konkurrencevilkår, som de er givet”, afslutter Naalakkersuisoq Kalistat Lund.

Når detailhandlen i løbet af det seneste års tid vedholdende har ønsket emballageafgiften fjernet, så glemmes det imidlertid, at emballageafgiften understøtter både miljø- og sundhedsmæssige formål. Jo flere drikkevarer, der importeres, jo større bliver udfordringerne med affald og påvirkningen af sundheden. Naalakkersuisut er af den klare opfattelse – ganske som detailhandlen tilsyneladende selv er – at borgernes økonomiske vilkår skal forbedres. Det er derfor Naalakkersuisut har udtalt, og nu igen vil påpege, at emballageafgiften har til formål at komme borgerne til gode i sidste ende.

For yderligere oplysninger kontakt ministersekretær Manasse Berthelsen på tlf.: 34 56 03/54 88 68 eller på e-mail: pan@nanog.gl.

Eksempel: 1,5 liter sodavand (Faxe Kondi)

Emballageafgiften blev ved EM2023 nedsat med et beløb svarende til i alt 20 mio. kroner, hvilket et flertal af partierne i Inatsisartut bakkede op om.

	Danmark	Grønland
Emballageafgift		kr. 2,90
Administration af pantsystem		kr. 0,60
Sodavandsafgift		kr. 11,25
Moms	kr. 3,80	
Pris til butikken til indkøb, fragt og fortjeneste	kr. 15,20	35,25
Pris før pant	kr. 19,00	kr. 50,00